

οὔτε κατὰ τὴν ἀκουστικὴν θεωρίαν, οὔτε κατὰ τὴν μελοποιίαν, νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν πρὸ τῆς ἀλῶσεως βυζαντιανὴν ἱερὰν μουσικὴν, πρὸς τὴν ὁποίαν οὐδὲ ἡ μετὰ τὴν ἄλῶσιν μέχρι τοῦ προ-
 παρελθόντος αἰῶνος ἀναπτυχθεῖσα εὐρίσκεται εἰς στενὴν ὁχέσιν. Κατέχων ὁ Τζέτζης τὰς με-
 λωδίας πολλῶν ἐποχῶν ἠδυνήθη νὰ ἀποδείξῃ δι' αὐτῶν, ὅτι εἰς οὐδὲν ἄλλο ἐκκλησιαστικὸν ἐγένοντο τοσοῦτον εὐχερῶς σημαντικαὶ μετα-
 βολαί, ὅσον εἰς τὴν μουσικὴν κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ἥτοι κατὰ τὸν Ε'. Η'. ΙΒ'. ΙΕ' καὶ ΙΗ' αἰῶνα, μάλιστα δὲ ἀπὸ τῆς ἀλῶσεως μέχρι τῆς σήμερον. ὅτε τὰ πάντα μετεβλήθησαν παντε-
 λῶς, ὅτε τὴν πολύφωνον σεμνοτάτην καὶ μεγα-
 λωπεπὴ μουσικὴν τῶν μέσων αἰώνων μέχρι τῆς ἀλῶσεως ἀντικατέστησε διαπεπρασμένη ἁσιατικὴ ρινωδία ταπεινοτάτη καὶ ἀγενεστάτη, μεθυστικὴ καὶ ἐκλελυ-
 μένη, συμποτικὴ καὶ ἠδυσπαθὴς, ἥκι-
 στα ἐθνικῇ, οὐδόλως δὲ τῇ θρησκευτικῇ διανοίᾳ καὶ τῇ λατρείᾳ προσήκουσα. Κρᾶμα δὲ οὐσα ἀλλόκοτον ἑλληνικῆς, τουρκικῆς, περσικῆς καὶ ἀραβικῆς μελοποιίας καὶ δὴ ἐν φυσικῇ κατα-
 στάσει διατελοῦσα, οὐδεμίαν κέκμηται τεχνικὴν ἀξίαν. Αὐτὰ λέγει ὁ Τζέτζης.

Διὰ νὰ ὑψώσωμεν τὴν φωνὴν μας πρὸς τὸν οὐρανόν, διὰ νὰ ἀποστείλωμεν πρὸς τὸν Ὑψι-
 στον τὰς δεήσεις ἡμῶν θέλομεν θείαν μελωδίαν καὶ ἁρμονίαν. Διὸ οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας

ἐσθλῆντενον καὶ αἱ Σύνοδοι ἀφώριζον πᾶν ὅ,τι ἐμόλυνε τὴν ἁγνὴν ἱερὰν μελωδίαν.

Ἡ ρωμαϊκὴ ἐκκλησία παραλαβοῦσα παρὰ τῆς βυζαντιανῆς τὴν ἱεροψαλτικὴν μουσικὴν μα-
 ταιῶς προσεπάθθη νὰ τὴν διατηρήσῃ. Ἦγωνί-
 σθη νὰ διαφυλάξῃ τὴν ἀμβροσιανὴν καὶ τὴν γρηγοριανὴν μουσικὴν, καθαρὰς τῶν βεβήλων ἡχῶν, ἀλλὰ τέλος ὑπέκυψε καὶ ἠναγκάσθη νὰ παρακολουθήσῃ τὰς ποικίλας μεταβολὰς τῆς μουσικῆς ἐν τῇ ἐκτυλίξει της, ἕως ὅτου ἰθάσει εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀληθοῦς τέχνης. Ὁρθῶς ἐ-
 πραξεν. Ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε ἀλήθεια, εἶνε τε-
 λεία θρησκεία καὶ πρέπει ἡ ἀληθὴς καὶ τελεία τέχνη νὰ τὸν ἐξυπηρετήσῃ διὰ νὰ ἀνυψῶν τοὺς πιστοὺς εἰς ἰδεῶν οὐραίων ἐν ᾗ νὰ θαυμάσουν τὸ μεγαλεῖον τοῦ Δημιουργοῦ. Ὁ χριστιανισμὸς ἔδωκε θείαν ἐμπνευσίν καὶ εἰς μουσουργούς, διὰ νὰ ποιήσωσιν ἀριστουργήματα ἱεροψαλτικῆς. Ἐρωτῶμεν. Δὲν μᾶς ὑψώνει πρὸς τὸν Θεὸν ἡ μουσικὴ τῶν λειτουργιῶν τοῦ Haydn, τοῦ Mozart, τοῦ Hummel, τοῦ Cherubini, τοῦ Rossini, τοῦ Adam ; Δὲν μᾶς ἀποσπᾷ δάκρυα τὸ Stabat Mater τοῦ Pergolese, τοῦ Rossini ; Δὲν μᾶς ὑ-
 πενθυμίζει τὴν ματαιότητα τὸ Requiem τοῦ Mozart, τοῦ Cherubini, τοῦ Verdi ; Δὲν μᾶς συγκι-
 νοῦσι τὰ Oratoria τοῦ Cimarosa, τοῦ Haydn, τοῦ Bethoven, τοῦ Hændel, τοῦ Mozart, τοῦ Bach ;

(Ἔπεται τὸ τέλος).

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ

1.

Δίπλα σὲ πέτρα ριζιμιά, κάτω ἀπ' τὸν ἄγριο βράχο
 τὸ ξεραγκάθι τ' ἀσπαρτο φύτρωσ' ἐκεῖ μονάχ'·
 ἄλλοιμονο στὸν ἄσπαρτο κι' ἄλλοιμονο στὸ χέρι
 ποὺ θὰ τολμήσῃ ἀπάνω του τὰ δάχτυλα νὰ φέρῃ.

Τὸ λογχωτὸ λουλοῦδί του, τ' ἀρματωμένα φύλλα
 διαβαίνοντας τὰ κύτταξα μὲ φόβου ἀνατριχίλα
 κι' ἄθελα στάθηκα μπροστὰ κ' εἶπα: τοῦ ἀνθρώπου μοιάζει
 τοῦ φθονεροῦ καὶ τοῦ σκληροῦ ποὺ ὁ φθόνος τὸν χλωμαίνει
 ἐνφ' ἡ κακία ἀγκιστρῇ μὲ μιὰ λαχτάρα τόση
 τὴν κάθε ἀνύποπτη καρδίᾳ προοιμεῖ νὰ ματώσῃ.

Ἔτο' εἶπα κι' ἀναστρέφας κυττάζοντας τ' ἀγκάθι
 ὅταν γοργῇ μιὰ μέλισσα στὸ λούλουδό του ἐστάθη
 κ' ἐβύζαινε τὸ μέλι του σκυπτή, καὶ τὰ φτερά της
 ἀνάδενε σπαρταριστὰ κ' εἰδείνε τὴ χαρὰ της
 σὰν νᾶλεγε: καὶ στήν πρυχὴ τὴν περὶ κακία καὶ μύρη
 βροίσκε κανένας μιὰ χαρὰ, φθάνει νὰ ξέρῃ ναῦρη.

2.

Ὁ βράχος τοῦ Λυκαβηττοῦ μὲ τὰ γυμνά του κάλλη
 λευκὴ κορῶνα στήν κορφή τὴν ἐκκλησιὰ εἶχε βάλει...
 Κουράστηκες ; ὁ ἀνήφορος ἦταν πολὺς, ἀλήθεια,
 κι' οὐτ' ἔχεις οὐ κι' ἀπὸ μικρῇ τῶν δρόμων τὴ συνήθεια
 οὐτε κ' ἐγὼ ὁ μονόκλωνος ἔχω γερὸ τὸ χέρι
 νὰ σὲ στηρίξω ἀπάνω του, καμαρωτό μου ταῖρι.

Μὰ τώρα ἐδῶ ποὺ φθάσαμε ψηλά, μὲ τόσοι κόπους,
 γύρε τὰ μάτια σου νὰ ὄῃς μυρμηγκία τοὺς ἀνθρώπους,
 νὰ ὄῃς τὰ σπῖτια ἀραδιαστὰ κάτ' ἀπ' τὰ κεραμίδια,
 νὰ ὄῃς τοὺς δρόμους σταχτεροὺς καὶ ξαπλωτοὺς σὺν
 [φσιδία,
 νὰ ὄῃς πῶς φαίνει τὴ ζωὴ τῆς ἐννοίας ἡ ἀράχνη
 νὰ ὄῃς οὐ τί φαρμακερῆς, βασιᾶς ἀνάσας ἄχνη
 ζῇ κι' ἀναπνέει ἡ ἀγάπη μας, ἐνφ' τῆς πρέπει νᾶχῃ
 ψηλὴ φωλιά σὺν τὸν ἀητὸ σ' ἐνὸς βουνοῦ τὴ ράχη.

3.

Κάτω ἀπ' τὴν πόλι ἀκούγεται μέσ' στὴ βουλή πνιγμένη
 κάποια καμπάνα μακρυνὴ ποὺ ἐσπερινὸ σημαίνει...

Ἀγάπη μου, γονάτισε καὶ κάνε τὸ σταυρό σου
 νὰ σκύψω νὰ προσευχηθῶ μαζί καὶ στὸ πλευρό σου
 γιὰ νὰ παρακαλέσωμε πάλι καὶ πάντα πάλι
 νὰ μὲν' ἡ ἀγάπη μας πιστὴ καὶ στὴ ζωὴ τὴν ἄλλη.
 Ἐδῶ ψηλὰ ποῦμασ' ἐμεῖς ἥσυχ' ἡσυχ' ἡσυχ' ἡσυχ'
 περὶ γοργόρα στὸν οὐρανὸ θὰ φθάσῃ ἡ προσευχή μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ

Τὸ ἀνθρώπινον ὃν εἶνε ἀκόμη ἄγνωστον τόσοι εἰς
 τοὺς φυσιολόγους ὅσον καὶ εἰς τοὺς ψυχολόγους καὶ ὅτι
 ὡς ἐπελθὴν ἐκ μακρᾶς πείρας, εἶνε πεπρωτισμένον μὲ
 ἰδιότητος φυσικὰς καὶ ψυχικὰς ἀκόμη σχεδὸν ἐντελῶς
 ἀγνώστους, καὶ τῶν ὁποίων ἡ μελέτη καὶ ὁ καθορισμὸς
 θὰ εἶνε ἡ δόξα τῆς ἐπιστήμης τοῦ μέλλοντος.

Φλαμιντιῶν

Εἰς κάθε στιγμὴν μᾶς τρομάζει ἡ ἰδέα καὶ ἡ συν-
 αίσθησις τοῦ χρόνου, ὁ ὁποῖος παρέρχεται. Δύο μέρα
 ἐπάρχουν ὅπως ἀπαλλαγμένον τοῦ ἐφιάλτου αὐτοῦ. Ἡ
 ἡδονὴ ἢ ἡ ἐργασία. Ἡ ἡδονὴ μᾶς ἑλκύει. Ἡ ἐργασία
 μᾶς ἐνδυναμώνει. Ἀς ἐκλιζόμεν.

Βωδελαίρ

Αἱ ἀνδρικοὶ ἀρεταὶ εἶνε σπάνιαι σήμερον· δι' αὐτὸ
 καὶ αἱ γυναῖκες ἀνδροποιοῦνται.

Νίτσε